

Nr 311.

Av herr **Persson** i Stockholm **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 4, med förslag till lag om dyrtidstillägg under budgetåret 1944/45 å folkpensioner, invalidunderstöd och barnbidrag, m. m.

I propositionen nr 4 har föreslagits, att under budgetåret 1944/1945 dyrtidstillägg å folkpensioner, invalidunderstöd och barnbidrag m. m. skall utgå med oförändrade belopp. Motiveringen är att index i det närmaste varit oförändrat under ett års tid. Enligt socialministerns redogörelse till statsrådsprotokollet skulle de nu utgående fem tilläggen, tre procentuella och två fasta, innebära, att full kompensation lämnats för dyrtidsstegringen, det att kompensationen utgjorde $41\frac{2}{3}$ %, medan levnadskostnadsstegringen stannade vid exakt samma procenttal.

Denna slutsats beror på att socialministern endast räknar levnadskostnadsstegringen från tidpunkten för världskrigets utbrott. Dyrtiden satte emellertid in långt tidigare och försvagade pensionernas ursprungliga köpkraft redan före krigsutbrottet. Socialministern har vid flera tillfällen uttalat sig för en dyrtidskompensation, som återställer folkpensionernas ursprungliga köpkraft. Skall detta ske, måste man beräkna dyrtidsstegringen senast från den tidpunkt, då de nuvarande bestämmelserna trädde i kraft, eller den 1 januari 1938. Från denna tidpunkt är levnadskostnadsstegringen icke $41\frac{2}{3}$ %, utan 47,1 %. Allra rättvisast vore emellertid att i fråga om folkpensionerna beräkna levnadskostnadsstegringen från den 1 januari 1936. Vid 1936 års riksdag förelåg nämligen samma förslag, som antogs av 1937 års riksdag men fälldes av den borgerliga majoriteten. De nuvarande folkpensionerna ha följaktligen fått sin köpkraft bestämd med hänsyn till levnadskostnaderna under år 1935. Ett återställande av folkpensionernas köpkraft borde alltså rätteligen ske med utgångspunkt från förhållandena under år 1935. Från denna tidpunkt är levnadskostnadsstegringen 54 %. Ytterligare ett månadstillägg eller fast tillägg är sålunda helt betingat av omständigheterna, därest man avser att återställa den ursprungliga köpkraften. Därigenom skulle dyrtidskompensationen på folkpensionerna stiga till omkring 50 %.

Lämpligast vore, att folkpensionärerna tilldelades ännu ett fast tillägg om 35 kronor. Därmed skulle de erhålla tre fasta och tre procentuella tillägg.

Vi ha i en tidigare vid denna riksdag ingiven motion påyrkat sådan provisorisk ändring i lagen om folkpensioner, att tilläggs pensionerna ganska

avsevärt höjas. Det förslag vi här nedan framställa får alltså betraktas som ett alternativ till vad vi föreslagit i den förstnämnda motionen.

På ovanstående grunder hemställes,

att riksdagen måtte i anledning av propositionen nr 4 besluta utöver vad som i propositionen föreslagits, att ytterligare ett fast tillägg till samma storlek som de nu gällande skall utgå på folkpensioner, invalidunderstöd och barnbidrag och att dyrtidstillägget å blindhetsersättning fastställas till 250 kronor.

Tillika hemställes att utskottet måtte utarbeta de för tillgodoseende härav erforderliga ändringarna i Kungl. Maj:ts lagförslag.

Stockholm den 20 januari 1944.

Set Persson.

K. E. Senander.

H. Hagberg.

Nr 312.

Av herr **Hedlund** i Östersund m. fl., om ändring av 22 § d) barnavårdslagen.

(Lika lydande med motion i Första kammaren nr 204.)

Stockholm den 21 januari 1944.

Verner Hedlund.

Disa Västberg.

Hildur Nygren.
